

မူဝါဒအကျဉ်းချုပ် - ကိုရိုနာဗိုင်းရပ်စ် တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာ
မူဝါဒလိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အလမ်းများ

မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ အဂျပံဘက်အဖွဲ့ အစည်းများနှင့်
ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ သို့တင်ပြခြင်း

ပူးတွဲပါစာတမ်းကို မြန်မာပြည်ဆိုင်ရာ သုတေသနများလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် သုတေသီတချို့ နှင့် ကျန်းမာရေး၊ အစိုဂုဏ်ကုဆိုင်ရာ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နေသူများ ပူးပေါင်းပြုစုထားပါသည်။ အောင်ဟိန်း နှင့် PAUL MINOLETTI မှဦးဆောင်၍ ALI & DUNCAN BOUGHTON, DAVID NEY, DENIZ OKUR, GUILLEM RIAMBAU, IAN PORTER, KYAN HTOO, MAI HLA AYE, MARY CALLAHAN, NAING HTOO AUNG, AND RICHARD HORSEY တို့ အပါအဝင် (မဖော်ပြထားသော) သူများ၏ ပါဝင်ပံ့ပိုးမှု များဖြင့် ပြုစုထားပါသည်။

နိဒါန်း

- ဤမူဝါဒအကျဉ်းချုပ်တွင်
 - မရှိမဖြစ်လိုအပ်သော ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ နိုင်ငံရေး စသည်တို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည့် အခြေအနေများကို ဆွေးနွေးတင်ပြထားခြင်း
- အောက်ဖော်ပြပါ အဖွဲ့ အစည်းများအတွက် ရည်ရွယ်ပါသည်။
 - မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရ
 - အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများ
 - ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ
- မှတ်ချက်။။ တင်ပြချက်များကို အစီရင်ခံစာတွင် အသေးစိတ် ဖော်ပြထားသည်။

လက်ရှိအခြေအနေ

- မတ်လ (၂၈) ရက်နေ့အထိ Covid-19 အတည်ပြုလူနာ (၈)ယောက်ရှိ
- လက်တွေ့ကူးစက်ခံရသူအရေအတွက်မှာ ပိုမိုမြင့်မားနိုင်
- ဘာကြောင့်ဒီလို ယူဆရတာလဲ
 - ဓာတ်ခွဲစမ်းသပ်နိုင်မှုပမာဏ နည်းပါးခြင်း
 - Covid-19 မှာ ကူးစက်မှုနှုန်း မြန်ဆန်ခြင်း
 - နယ်စပ်ဝင်ပေါက်များရှိနေခြင်း

မြန်မာနိုင်ငံ၏ အားသာချက်များ

- မြန်မာနိုင်ငံ၏ Covid-19 ပြန့်ပွားမှုကို သက်သာစေမည့် အချက်များ
 - ရာသီဥတု ပူပြင်းခြင်း
 - မြို့ပြဧရိယာ နည်းပါးခြင်း
 - နိုင်ငံတကာ လေကြောင်းဝင်ထွက်မှုနည်းပါးခြင်း
- ပိုင်းရပ်စ်၏ ဆိုးရွားသည့် အကျိုးဆက်များကို သက်သာစေမည့် အခြားအချက်များ
 - ငယ်ရွယ်သည့် လူဦးရေ များပြားခြင်း
 - ကိုရိုနာဗိုင်းရပ်စ် အန္တရာယ်ကို ပိုမိုဆိုးရွားစေမည့် အချို့သော ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အခြေအနေများ နည်းပါးခြင်း (ဥပမာ- ကိုယ်အင်္ဂါ အစားထိုး ကုသခြင်း၊ အဝလွန်ခြင်း)

မြန်မာနိုင်ငံ၏ အားနည်းချက်များ

- မြန်မာနိုင်ငံတွင် Covid-19 ပြန့်နှံ့မှုနှင့် အကျိုးဆက်များကို ပိုမိုဆိုးရွားစေသည့် အချက်များ
 - အာဟာရ ချို့တဲ့သူနှင့် ကိုယ်အလေးချိန် မပြည့်သူများပြားခြင်း
 - သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် အခြားအရွယ်ရောက်ပြီးသူများ၊ ကလေးသူငယ်များနှင့် ရောနှောနေထိုင်ခြင်း
 - မြို့ပြဆင်းရင်းသားရပ်ကွက်များနှင့် ပြည်တွင်း နေရပ်စွန့်ခွာသူ ဒုက္ခသည်စခန်းများတွင် လူဦးရေ မြှတ်သိပ်စွာတည်ရှိနေခြင်း
 - ကိုရိုနာဗိုင်းရပ်စ်အန္တရာယ်ကို ပိုမိုဆိုးရွားစေသည့် အချို့သော ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အခြေအနေများ မြင့်မားစွာ တည်ရှိနေခြင်း (အာဟာရချို့တဲ့ခြင်း၊ ကိုယ်အလေးချိန် မပြည့်ခြင်း၊ သွေးတိုးခြင်း၊ ဆီးချိုရောဂါရှိခြင်း၊ အေအိုင်ဒီအက်စ်ရောဂါရှိခြင်း၊ တီဗီရောဂါရှိခြင်း)

လူမှုရေး၊ စီးပွားရေးနှင့် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည့်အချက်များ

- ဆုံးဖြတ်ချက်များအားလုံးတွင် ချည့်ချိန်ရွေးချယ်စကားများ ဂိုဏ်းပါသည်။
 - အချို့သော နည်းလမ်းများသည် ကိုရိုနာဗိုင်းရပ်စ်၏ ကျန်းမာရေးအပေါ် ကြီးမားသည့် အကျိုးသက်ရောက်မှုများရှိ
 - သို့သော်လည်း လူ့အဖွဲ့အစည်းနှင့် အိမ်ထောင်စုများ၏ အခြေခံစီးပွားရေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များ အပေါ် ကြီးမားသည့် ဝန်ထုတ်ဝန်ပိုး ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်
 - ဥပမာ - တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာဖြင့် အသွားအလာကန့်သတ်ပိတ်ပင်ခြင်း (Full lockdown)
 - ❖ ကိုရိုနာဗိုင်းရပ်စ်ပွားမှုကို တိုက်ဖျက်ရာတွင် အထိရောက်ဆုံးနည်းလမ်း
 - ❖ သို့သော်
 - ✓ အိမ်ထောင်စုအများအပြားမှာ သီတင်းပတ်/လ ပေါင်းများစွာ ဝင်ငွေမရှိဘဲ မရည်တည်နိုင်ပါ။
 - ✓ ၎င်းတို့ကို စီးပွားရေးအရ ကျားကန်ပေးနိုင်ရန် အစိုးရတွင် စွမ်းအားမရှိခြင်း
 - ✓ သွားလာမှုကို ပိတ်ပင်ကန့်သတ်ရန် အစိုးရ၏ အာဏာသက်ရောက်မှုအားနည်းခြင်း

မြန်မာနိုင်ငံ၏ စိန်ခေါ်မှုများ

- ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုစနစ်အားနည်းခြင်း
- အစိုးရ ဝန်ကြီးဌာနများနှင့် လုပ်ငန်းဌာနအဆင့်အဆင့်တွင် အစဉ်အဆက် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု ကင်းမဲ့ခြင်း
- အခြားနိုင်ငံ အများစုနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအပေါ် လူထု၏ ယုံကြည်မှု အားနည်းခြင်း၊ နိုင်ငံသား အချင်းချင်း ယုံကြည်မှု အားနည်းခြင်း
- သို့သော်လည်း လူထုယုံကြည်မှု မြင့်မားသည့် သူအချို့ ရှိနေပါသည်။
 - နိုင်ငံတော် အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် (ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်)
 - သမ္မတ
 - ရက်ကွက်/ကျေးရွာ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ
 - ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ

တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာဖြင့် သွားလာမှု ကန့်သတ်ပိတ်ပင်ခြင်း (FULL LOCKDOWN)

- ကုန်ကျမှု များပြား/ ခက်ခဲ
- စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးကို အဆုံးစွန်ထိ ဆိုးရွာစွာ ထိခိုက်နိုင်
- → Full lockdown? လုပ်ဆောင်ရန် အားမပေးပါ။
- အကြံပြုချက် - လျော့နည်းသက်သာစေမည့် နည်းလမ်းများ (နောက် slide တွင်ကြည့်ရန်)

လျော့နည်းသက်သာစေသည့် နည်းလမ်းများ

- အောက်ပါ ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းလုပ်ဆောင်ရန်
 - တားဆီးရေးလုပ်ငန်းစဉ်များအတွက် ယုံကြည်စိတ်ချရသော လူထုအခြေပြု ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုဆိုင်ရာ စေတနာ့ဝန်ထမ်းများနှင့် တွဲဖက်လုပ်ဆောင်ခြင်း
 - ရောဂါကူးစပ်မှုကို လျော့ချနိုင်ရန် ရေသန့်ပို့ဆောင်သူများ၊ ဘုန်းကြီးများ စသည့် ရောဂါကူးစပ်မှု အထူးမြန်ဆန်စေသော သူများနှင့် ညှိနှိုင်းလုပ်ဆောင်ခြင်း
- ရပ်ကွက်/ကျေးရွာဈေးများ၊ ဘတ်စ်ကား မှတ်တိုင်များ၊ ရှေ့တန်းမှ ဝန်ဆောင်မှုပေးနေရသည့် ဌာနများ စသည့်နေရာများတွင် လက်ဆေးကန်များထားရှိခြင်း။
- မှတ်ချက်။။ အထက်ပါလုပ်ငန်း အသေးစိတ်စာရင်းကို၊ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဖြစ်နိုင်ခြေ အကျိုးသက်ရောက်မှု၊ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ အကျိုးဆက်များနှင့် လွယ်ကူသည့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုများနှင့် ပူးတွဲချည့်ချိန်ခြင်းများကို အပြည့်အစုံဖော်ပြထားသည့် ပူးတွဲပါအစီရင်ခံစာတွင် ဖတ်ရှုနိုင်ပါသည်။

အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည်ကို မြှင့်တင်ခြင်း

- မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရအနေဖြင့် ငှာနပေါင်းစုံနှင့် သက်ဆိုင်ရာ အလွှာပေါင်းစုံမှသူများ ပါဝင်သော အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေး ယန္တရားတစ်ရပ် တည်ထောင်ခြင်း (ဥပမာ။ 'Incident Management System')
- အောက်ခြေဒေသများအထိ အထူးအလေးထားဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ခြင်း
- အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများ (CSOs)၊ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ (CBOs)၊ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ/ အစိုးရမဟုတ်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍများ၊ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်း
- အကြံပြုချက် - အကောင်အထည် ဖော်မှု ယန္တရားကို အထောက်အကူဖြစ်စေရန် Covid-19 ရောဂါ ကာကွယ်ထိန်းချုပ်ကုသရေး ကော်မတီကဲ့သို့သော အဓိက မူဝါဒချမှတ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများကို အသုံးပြုခြင်း

လက်ရှိ အုပ်ချုပ်ရေး ယန္တရားများကို အသုံးပြုခြင်း

- ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစား ဝန်ကြီးဌာန (ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများ) နှင့် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာန (ဒေသဆိုင်ရာ အစိုးရဌာနများကို ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်း) ဌာန နှစ်ခုစလုံးမှာ အဓိက အခန်း ကဏ္ဍများတွင် ပါဝင်ပါသည်။ သို့သော် အခြားဌာနများလည်း ရှိနိုင်ပါသည်။
- ဥပမာတစ်ရပ်အနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး ဦးစီးဌာန၏ အထူးစီမံကိန်းများ (ဥပမာ - NCDDP နှင့် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်) တွင် နေရာဒေသအများအပြား၌ ကျေးရွာအဆင့်အထိ ကော်မတီများကို ဖွဲ့စည်းပြီး ဖြစ်ပါသည်။ သတင်းအချက်အလက်မျှဝေခြင်းနှင့် ကျေးရွာလူထုကို လှုံ့ဆော်မှုများ ပြုလုပ်ရန် ယင်းကော်မတီများကို အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

လူမှုသြဇာကို အသုံးပြုခြင်း

- နိုင်ငံတော် အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်
 - အရေးကြီးသည့် မူဝါဒဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ပြန်ကြားပေးခြင်း
 - နောက်ဆုံးအခြေအနေများကို လူထုထံ ပုံမှန်တင်ပြခြင်း (အကြံပြုချက် - နေ့စဉ်)
- မြို့နယ်၊ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု၊ ကျေးရွာအဆင့်ဆင့်တွင်
 - အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများ (CSOs)
 - ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ
 - ထိရောက်စွာ ဆက်သွယ်ပြန်ကြားနိုင်ရန်နှင့် အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ၎င်းတို့၏ လူမှုသြဇာများကို အသုံးပြုခြင်း

ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အခြေခံအဆောက်အအုံများကို တိုးမြှင့်ခြင်း

- ရည်မှန်းချက် - ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုဆိုင်ရာ အခြေခံအဆောက်အအုံများနှင့် ပစ္စည်းကိရိယာများ တိုးမြှင့်ပေးခြင်း
- အသေးစိတ်ရည်မှန်းချက် - ကျန်းမာရေးလုပ်သားများကို တစ်ကိုယ်ရေကာကွယ်ရေးပစ္စည်းများ တိုးမြှင့်ထောက်ပံ့ပေးခြင်း (ဥပမာ - နှာခေါင်းစည်း၊ ဝတ်ရုံ၊ ကာကွယ်ရေးမျက်မှန်၊ အေပရွန်)
- ဘယ်လိုလုပ်ဆောင်မလဲ - အစိုးရအနေဖြင့် တပ်မတော်၊ ပုဂ္ဂလိက ဆေးရုံ၊ နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍမှ ပရဟိတအဖွဲ့များ စသည်တို့နှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်း

လူမှုရေးနှင့်စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ကျားကန်ပေးမှုများ

- စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အိမ်ထောင်စုများကို လူမှုရေးနှင့် စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ကျားကန်ပေးမှုများ လုပ်ဆောင်နိုင်ရန်အတွက် ဖြစ်နိုင်ခြေနည်းလမ်းများ ရှာဖွေရန်
- ဥပမာ - မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဘဏ် အနေဖြင့်အောက်ပါတို့ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားနိုင်ပါသည်။
 - ချေးငွေပြန်ဆပ်ချိန်ကို ရွှေ့ဆိုင်းပေးခြင်း
 - ချေးငွေပမာဏ တိုးမြှင့်ပေးခြင်း၊
 - ကျေးလက်ဒေသရှိ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး အိမ်ထောင်စုများကို ယာယီ ငွေကြေးချပေးခြင်း